

دلآوری که صفوف دشمن را در هم می‌شکند

شجاع

دریادلان صف شکن

غروب روز بیستم بهمن ۱۳۶۴ حاشیهٔ ارونرد

غروب نزدیک می‌شود و تو گویی تقدیر تاریخی زمین در حاشیهٔ ارونرد جاری می‌گردد و مگر به راستی جز این است؟ تاریخ، ^(۱) مَشیت باری تعالی* است که از طریق انسان‌ها به انجام می‌رسد و تاریخ فردای کرهٔ زمین به وسیلهٔ این جوانان تحقق می‌یابد؛ همین بچه‌هایی که اکنون در حاشیهٔ ارونرد گرد آمده‌اند و با اشتیاق منتظر شب هستند تا به قلب دشمن بتازند.

بچه‌ها، آماده و مسلح، با کوله‌پشتی و پتو و جلیقه‌های نجات، در میان نخلستان‌های حاشیهٔ ارونرد، آخرین ساعات روز را به سوی پایان خوش انتظار طی می‌کنند. بعضی‌ها وضو می‌گیرند و بعضی دیگر پیشانی‌بندهایی را که رویشان نوشته‌اند «زائران کربلا» بر پیشانی می‌بندند. بعضی دیگر از بچه‌ها گوشهٔ خلوتی یافته‌اند و گذشتهٔ خویش را با وسواس* یک قاضی می‌کاوند و سراپای زندگی خویش را محاسبه می‌کنند و وصیت‌نامه می‌نویسند: «حق الله را خدا می‌بخشد اما وای از حق الناس ...» و تو به ناگاه دلت می‌لرزد: آیا وصیت‌نامه‌ات را تنظیم کرده‌ای؟

از یک طرف، بچه‌های مهندسی جهاد، آخرین کارهای مانده را راست و مرتب می‌کنند و از طرف دیگر سگان دارها قایق‌هایشان را می‌شویند و با دقتی عجیب همه چیز را وارسی می‌کنند ... راستی تو طرز استفاده از ماسک را بلدی؟ وسایل سنگین راه‌سازی را بار شناورها کرده‌اند تا به محض شکستن خطوط مقدم دشمن، آنها را به آن سوی رودخانهٔ ارونرد حمل کنند و بچه‌ها نیز همان بچه‌های صمیمی و بی‌تکلف ^{ساده} و متواضع و ساده‌ای هستند که همیشه در مسجد و نماز جمعه و محل کار و اینجا و آنجا می‌بینی ... اما در اینجا و در این ساعات، همهٔ چیزهای معمولی حقیقتی دیگر می‌یابند. تو گویی اشیا گنجینه‌هایی از رازهای شگفت خلقت هستند، اما تو تا به حال در نمی‌یافته‌ای.

واحد نظامی (۳ گروهان)

اینجا سوله‌ای* است که گردان عبدالله آخرین لحظات قبل از شروع عملیات را در آن می‌گذرانند. اینها که یکدیگر را در آغوش گرفته‌اند و اشک می‌ریزند، در یادلان صف شکنی هستند که دل شیطان را از رُعب* و وحشت می‌لرزاند و در برابر قوه الهی آنان هیچ قدرتی یارای ایستایی ندارد.

توانایی
ساعتی بیش به شروع حمله نمانده است و اینجا آیینة تجلی* همه تاریخ است. چه می‌جویی؟ عشق؟ همین جاست. چه می‌جویی؟ انسان؟ اینجا است. همه تاریخ اینجا حاضر است؛ بدر و حنین* و عاشورا اینجا است. [استمرار آرمان‌های معصومین در ظلم ستیزی و دفاع از حق

صبح روز بیست و یکم بهمن ماه کناره‌اروند

هنوز فضا از نم باران آکنده است، اما آفتاب فتح در آسمان سینه مؤمنین درخششی عجیب دارد. دیشب در همان ساعات اولیه عملیات، خطوط دفاعی دشمن یکسره فروریخت. پیش از همه غواص‌ها در سکوت شب، بعد از خواندن دعای فرج و توسل به حضرت زهرا^{پسندیده} ^{مرضیه} (س)، به آب زدند و خط را گشودند و آن گاه خیل قایق‌ها و شناورها به آن سوی اروند روان شدند. صف طولیل رزمندگان تازه نفس، با آرامش و اطمینانی که حاصل ایمان است، وسعت جبهه فتح را به سوی فتوحات آینده طی می‌کنند و خود را به خط مقدم می‌رسانند. گاه به گاه گروهی از خط شکن‌ها را می‌بینی که فاتحانه، اما با همان تواضع و سادگی همیشگی، بی غرور، بعد از شبی پر حادثه باز می‌گردند، و به راستی چقدر شگفت‌آور است که انسان در متن عظیم‌ترین تحولات تاریخ جهان و در میان سردمداران این تحوّل زندگی کند و از نسیان* و غفلت، هرگز در نیابد که در کجا و در چه زمانی زیست می‌کند.

آنها با اشتیاق از بین گل و لایی که حاصل جزر و مدّ آب «خور»* است، خود را به قایق‌ها می‌رسانند و ساحل را به سوی جبهه‌های فتح ترک می‌کنند. طلبه جوانی با یک بلندگوی دستی، همچون وجدان جمع، فضای نفوس* را با یاد خدا معطر می‌کند و دائم از بچه‌ها صلوات می‌گیرد. دشمن در برابر ایمان جنود* خدا متکی به ماشین پیچیده جنگ است. از همان نخستین ساعات فتح، هواپیماهای دشمن در پی تلافی شکست بر می‌آیند؛ حال آنکه در معرکه* قلوب مجاهدان خدا، آرامشی که حاصل ایمان است، حکومت دارد. دشمن حیرت‌زده است که چگونه ممکن است کسی از مرگ نهراسد؟! کجا از مرگ می‌هراسد آن کس که به جاودانگی روح خویش در جوار رحمت حق آگاه است؟ و این چنین اگر

تفت...

۱۰۱- در کدام گزینه تعداد غلط‌های املايي ترکیب‌های زیر، درست نوشته شده است؟

- «خانقاه طوس، برپای خواستن، به محض شکستن خطوط، صوله‌های غواص‌ها، دعای فرج و توصل، نصیان و غفلت، ر ۰۲۱۶۶۴۰۰۳۰۰»
 به مراتب غُرب، اسوه و تمثیل وفاداری، حک شدن شعری لطیف، الم داران مجاهد»
 (۱) شش (۲) هشت (۳) هفت (۴) پنج

کارگاه متن پژوهی

قلمرو زبانی

- ۱ پنج گروه کلمه مهمّ املايي از متن درس بیابید و بنویسید.
- ۲ با رجوع به لغت‌نامه، در باره ساخت و معنای کلمه «سردمدار» توضیح دهید.
- ۳ از متن درس، چهار جمع مکسر بیابید و مفرد هر یک را بنویسید.
- ۴ یکی از راه‌های ساخت کلمه «مشتق»، بدین شکل است: «اسم + چی = اسم»؛ مانند «شکارچی» در این کلمه، پسوند «چی» در معنای «پیشه و شغل» کاربرد دارد. نمونه‌ای از آن را در متن درس بیابید.
- ۵ به جمله‌های زیر توجه کنید.
 الف) خطوط دفاعی دشمن یکسره فروریخت.
 ب) اینها دریادلان صف شکنی هستند که دل شیطان را از رُعب و وحشت می‌لرزاند.
 به جمله اول که یک فعل دارد، «ساده» و به جمله دوم، که بیش از یک فعل دارد، «غیر ساده» می‌گویند.
 جمله غیر ساده «ب»، شامل دو جمله است که از نظر معنایی به یکدیگر وابسته‌اند؛ به طوری که یکی از جمله‌ها بدون دیگری ناقص است.
 ■ حال از متن درس برای هر یک از انواع جمله، نمونه‌ای بیابید و بنویسید.

قلمرو ادبی

- ۱ هر قسمت مشخص شده، در بردارنده کدام آرایه ادبی است؟
 حسرت نبرم به خواب آن مرداب (تشخیص) کآرام درون دشت شب خفته است (تشبیه)
- ۲ در عبارت زیر، کنایه را مشخص کنید و مفهوم آن را بنویسید.
 تا با خاک انس نگیری، راهی به مراتب قرب نداری.
 ک: فروتنی

۱۰۲- «ارزیابی شتاب زده، اسرارالتوحید، سفرنامه، اتاق آبی» به ترتیب، از آثار چه کسانی هستند؟

- (۱) عبدالحسین وجدانی، احمدبن زید طوسی، ناصر خسرو، سهراب سپهری
- (۲) جلال آل احمد، محمدبن منور، ناصر خسرو، سهراب سپهری
- (۳) عبدالحسین وجدانی، محمدبن منور، عنصرالمعالی، نیما یوشیج
- (۴) جلال آل احمد، ابوسعید ابی‌الخیر، خواجه نظام‌الملک، نیما یوشیج

قلمرو فکری

۱ نویسنده در کدام جمله، از مفهوم آیه «أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ» (سوره رعد، آیه ۲۸)

بهره گرفته است؟

۲ درباره ارتباط محتوایی متن «دریادلان صف شکن» و این سروده شفیعی کدکنی توضیح دهید.

نماد افراد بی‌روح و دل‌مرده ک: بی‌تفاوتی و رکود و سکون

حسرت نبرم به خواب آن مرداب کارام درون دشت شب خفته است

۱ (دریایم و نیست باکم از طوفان استعاره از شور و حرکت زندگی دریا همه عمر خوابش آشفته است | ما زنده به آئیم که

نماد انسان‌هایی که زندگی پر از پویش و جنبش دارند (مجاهدان)

۳ چرا نویسنده معتقد است که «همه تاریخ اینجا (جبهه) حاضر است؛ بدر و خنین و عاشورا

اینجاست.»؟

۴

۱۰۳- عبارت «تا با خاک انس نگیری، راهی به مراتب قرب نداری» با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

- (۱) دشمنان خاک در این کار همی اندازند
 - (۲) خاک در خواب مایه روزی است
 - (۳) از آن به خاک برابر نموده‌ام خود را
 - (۴) آه ای فلک ز دست تو و جور اخترت
- ور نه من پاکترم پاکتر از آب زلال
برزگر را دلیل به‌روزی است
که خاکسار نواز است ابر رحمت دوست
کردی چو خاک پست مرا، خاک بر سرت

۱۰۴- در کدام گروه کلمه «غلط املائی» یافت می‌شود؟

- (۱) سلیح و افزار جنگ، هم‌آورد و رقیب، سپردن و طی کردن، رعب و هراس
- (۲) آسوه و پیشوا، مرفه و آسوده، کیوان و ستیاره ذحل، زه و چله کمان
- (۳) آرمان و آرزو، وقاحت و بی‌شرمی، معیار و مقیاس، توش و اندوخته
- (۴) جسارت و گستاخی، خذلان و درماندگی، وسواس و دودلی، صور و بوق

۱۰۵- مفهوم کلی بیت: «گر در طلبت رنجی، ما را برسد شاید چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها»

در کدام گزینه نیامده است؟

- (۱) برای رسیدن به حرم، عاشق و معشوق هر دو در رنج‌اند.
- (۲) عاشق برای رسیدن به معشوق هر سختی را تحمل می‌کند.
- (۳) سختی‌های راه عشق برای عاشق هموار است.
- (۴) عاشق، رنج رسیدن به حرم را با جان و دل می‌پذیرد.

۱۰۶- کدام بیت، معادل ضرب‌المثل «آب که یک جا ماند، می‌گندد.» است؟

- ۱) تو مرده کوثری و من زنده می
 - ۲) آب کز سرگذشت در جیحون
 - ۳) آب کم جو تشنگی آور به دست
 - ۴) من این جا دیر ماندم خوار گشتم
- مشکل که به یک جو رود آب من و تو
چه به دستی چه نیزه‌ای چه هزار
تا بجوشد آبت از بالا و پست
عزیز از ماندن دائم شود خوار

گنج حکمت یک گام، فراتر

تقاضای تشکیل جلسه‌ای داشتند

شیخ یک بار به طوس رسید. مردمان از شیخ استدعای مجلس کردند، اجابت کرد.

بامداد در خانقاه، تخت بنهادند. مردم می‌آمدند و می‌نشستند. چون شیخ بیرون آمد، مُفْرِیان، قرآن بر خواندند و مردم بسیار درآمدند. چنانکه هیچ جای نبود.

مَعْرِف بر پای خاست و گفت: «خدایش بیامرزاد که هر کسی از آنجا

که هست، یک گام، فراتر آید».

شیخ گفت: «وَصَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ»؛ و دست به روی فرو آورد و گفت: «هر چه ما خواستیم گفت، و همه پیغمبران بگفته‌اند؛ او بگفت که (از آنچه تشویق به و حرکت رو به جلو در زندگی هستید، یک قدم فراتر آید.» کلمه‌ای نگفت و از تخت فرو آمد و بر این ختم کرد مجلس را.

اسرار التوحید، محمد بن منور

